

Nærings- og fiskeridepartement
Pb. 8090 Dep
0032 Oslo

Oslo 27.3.25

Vedr. forslag til endringer i lov om god handelsskikk i dagligvarekjeden

Viser til høringsbrev av 20.2.25 ref.: 25/113126. Det har i mange år vært diskusjon rundt utviklingen i verdikjeden for mat og den økende konsentrasjonen i alle ledd. Dagligvaremarkedet i Norge består av få aktører og utviklingen har gått i retning av sterkere konsentrasjon i lang tid. Utfordringene ved dette er godt dokumentert.

Bondens marked støttet forslaget om å opprette en lov om god handelsskikk med et tilhørende Dagligvaretilsyn med egen direktør. I forkant av opprettelsen av Dagligvaretilsynet pekte vi på noen sentrale faktorer som ville være viktige:

- For å ha nødvendig legitimitet i bransjen er det viktig at Dagligvaretilsynet er et uavhengig organ.
- Dagligvaretilsynet må være lokalisert tett på aktørene i verdikjeden for å kunne utføre tilsynets oppgaver på en operativ og kostnadseffektiv måte. Tilsynets oppgaver med informasjonsarbeid, dialog og veiledning av aktørene i bransjen gjør tilstedeværelse og nærhet viktig.

Dette er faktorer som fortsatt er like aktuelle. Etter vår mening var det uheldig at Dagligvaretilsynet ble plassert et annet sted enn der de andre aktørene har hovedsete, og tilsynet bør derfor flyttes geografisk. Det er også viktig at tilsynet opprettholdes som et uavhengig organ. Videre støtter vi at tilsynet får flere virkemidler i håndhevingen.

Vi finner det også overraskende at departementet ser ut til å vektlegge antall offisielle saker tilsynet har arbeidet med, gitt at dette er en næring som lenge har vært preget av en fryktkultur når det gjelder relasjonene og maktforholdene i verdikjeden. I Storbritannia ser man også at det tar tid å endre dette, og at dialog og kunnskapsbygging var viktig. Vi mener derfor det er for tidlig å konkludere med om Dagligvaretilsynet fungerer etter intensjonen eller ikke.

Tilsynet kan gjerne bli mer proaktive når det gjelder utadrettet informasjonsarbeid som kan bidra til kunnskapsbygging.

Med vennlig hilsen

Randi Ledaal Gjertsen
Bondens marked Norge
Daglig leder